

Învățarea pentru carieră la școală: modele pedagogice și orientări metodologice.

Co-funded by
the European Union

DISCLAIMER

Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației.

Proiect 2021-1-IT02-KA220-SCH-000030518

Capitolul 1: Învățare pentru carieră la școală - Pregătirea elevilor pentru secolul XXI

Acest prim capitol explorează provocările și importanța pregătirii elevilor pentru cariere în secolul XXI. Evidențiază peisajul în schimbare rapidă în care studenții își vor construi cariera în mijlocul incertitudinii și progreselor tehnologice. Aproape două treimi dintre elevii care încep școala primară probabil vor lucra în locuri de muncă care încă nu există. Piața muncii evoluează datorită digitalizării și trecerii către economii durabile. Drept urmare, tinerii se vor confrunta cu cariere complexe, proteice, cu numeroase opțiuni și oportunități în schimbare.

Dezvoltarea carierei nu mai este un proces liniar, ci un proces de construcție. Indivizii trebuie să-și coordoneze opțiunile de viață, de muncă și de învățare de-a lungul vieții. Managementul carierei, descris ca capacitatea de a influența dezvoltarea carierei cuiva, este o provocare semnificativă pentru noile generații.

Școlile, familiile și societatea împărtășesc misiunea de a dota elevii cu abilitățile de a gestiona complexitatea și de a face alegeri durabile de carieră. Aceasta include dezvoltarea carierei, abordarea complexității și luarea de decizii informate. Cercetările au arătat că modul în care adolescenții se gândesc la viitorul lor are un impact semnificativ asupra rezultatelor lor la adulți, inclusiv educația, statutul economic și rezultatele sociale.

Acest capitol subliniază importanța înțelegerii momentului în care copiii încep să-și formeze aspirații și convingeri profesionale. Experiențele din copilărie sunt fundamentale pentru construirea identității. Dezvoltarea carierei începe devreme și continuă pe tot parcursul vieții. Chiar și la vârsta de 5 ani, copiii își pot exprima visele de carieră. Copiii preșcolari pot înțelege conceptul de dezvoltare a carierei, iar preferințele de carieră apar în primii ani de școală.

Procesul de învățare a carierei este continuu, începând de la naștere. Copiii își explorează lumile, experimentează munca și educația și reflectă asupra diferitelor aspecte ale vieții. Ei încep să-și construiască posibilitățile prezente și viitoare și să reflecte asupra sentimentului lor de sine, abilităților și cunoștințelor. Familia, stereotipurile culturale și mass-media influențează aspirațiile și identitățile de carieră ale copiilor.

Capitolul abordează, de asemenea, problema stereotipurilor de gen în alegerile de carieră, subliniind faptul că copiii percep deja anumite locuri de muncă ca fiind legate de gen, ceea ce are implicații pentru egalitatea de gen. În plus, aspirațiile de carieră ale copiilor în școala primară sunt adesea nesincronizate cu cerințele pieței muncii, ceea ce duce la nepotriviri de competențe mai târziu în viață.

Contrar credințelor anterioare, cercetările arată că aspirațiile de carieră ale copiilor sunt mai persistente decât se credea inițial. Ipotezele părtinitoare și aspirațiile înguste pot avea

un impact semnificativ asupra efortului academic, alegerilor de materii și activităților viitoare de muncă.

Intervențiile timpurii sunt esențiale, iar învățarea timpurie legată de carieră poate influența dezvoltarea copiilor și percepțiile despre diferite cariere și materii. Această învățare își propune să dezvolte cunoștințe despre muncă și abilități pentru muncă și viață. Activitățile pot include schimbarea atitudinilor cu privire la valoarea educației, îmbunătățirea înțelegerii locurilor de muncă și a carierelor și oferirea de oportunități de a învăța și de a practica abilitățile cerute de piața muncii contemporană.

Tabelul 1. Activități de învățare legate de carieră la școală

Activități de învățare legate de carieră în învățământul timpuriu

Zilele intereselor

Vizite la locul de muncă

Perspective despre carieră

Zilele întreprinderii

Activități legate de curriculum

Activități specifice subiectului de ex. predarea limbilor străine

Activități de calcul și alfabetizare legate de cariere

Sesiuni de relaționare rapidă

Vizită la companie (față în față sau online)

Interviuri cu profesioniști invitați la școală

Zile dedicate cunoașterii afacerilor

Activități pe teme specifice legate de lumea muncii și profesii

Activități pentru dezvoltarea competențelor de cetățenie activă (înțelegerea și utilizarea limbii materne și competențe matematice)

Activități dedicate aspirațiilor viitoare

Grădina Botanică

Întâlnire cu profesioniști din lumea muncii

Excursie educațională

Joc de rol

Lecții despre oportunitățile locale

Căi de colaborare cu entități din afara școlii

Activități cu părinții la școală să povestească despre profesiile lor

Prelegeri și activități de atelier despre lumea pieței muncii și oportunități

Explorați diversele rute pe care le-au urmat adulții pentru a-și obține actualul loc de muncă, academic, a-și începe propria afacere etc.

Capitolul 2: Un cadru metodologic privind educația în carieră la

Școală: cadrul abilităților de management al carierei.

Ce vrei să fii când vei fi mare? Mai devreme sau mai târziu, fiecare persoană se confruntă cu această dilemă. Răspunsurile la această întrebare, așa cum sunt prezentate în detaliu în Capitolul 1, depind de ceea ce experimentează și mărturisesc elevii în viața lor de zi cu zi încă din primii ani de educație. Dezvoltarea carierei este de fapt un proces continuu puternic interconectat cu experiențele de viață și cu mediul în care copilul crește. Cum să sprijini cel mai bine dezvoltarea carierei și să promovezi aspirațiile copiilor?

Aici intervine educația pentru carieră, care urmărește strategic să echipeze copiii cu acele instrumente care le vor permite să gestioneze complexitatea și să-și construiască viitorul.

Ca activitate educațională, educația în carieră vorbește limbajul pedagogiei: activitățile de educație în carieră constau de fapt în activități educaționale planificate clar având în vedere obiectivele educaționale și metodologiile didactice.

În acest sens, atunci când ne gândim la educația timpurie pentru carieră, principala referință atunci când ne gândim la rezultatele educaționale se referă la cadrul metodologic al Abilităților de management al carierei.

Abilitățile de management al carierei (CMS) este termenul folosit pentru a descrie abilitățile, atributele, atitudinile și cunoștințele de care indivizii au nevoie pentru a-și gestiona cariera. Sunt „competențe care îi ajută pe indivizi să-și identifice abilitățile existente, să-și dezvolte obiective de învățare în carieră și să ia măsuri pentru a-și îmbunătăți cariera.” (ELGPN).

Pentru a sprijini implementarea CMS, au existat o serie de referințe care au fost dezvoltate în diferite țări (Hooley și colab., 2013). În ciuda diferențelor dintre țări și referințe, aspectul inovator al utilizării unui cadru CMS este că există o schimbare importantă de paradigmă: această abordare se îndepărtează de o viziune limitată a orientării în carieră ca activități axate pe alegerea într-un moment circumscris de tranziție, în favoarea unei paradigme de învățare și dezvoltare (Jarvis, 2003) care reprezintă fundamentul proiectului PRIME.

Proiectul PRIME se referă la un cadru de competențe de management al carierei propus în cadrul unui proiect european de reformă a politicilor care a lucrat la dezvoltarea și validarea unui cadru care ar putea fi util în diferite țări și cu diferite grupuri țintă. Cadrul a grupat abilitățile de management al carierei în 6 domenii de învățare a carierei. Dintre cele 6 domenii, proiectul PRIME se concentrează în mod specific pe două domenii care vor fi descrise mai jos.

Domeniul nr. 1. Sprijinirea elevilor să exploreze noi orizonturi

Elevii își construiesc ideile despre traseele educaționale și reprezentările lor despre cariere prin preluarea informațiilor dintr-o varietate de surse: de ex. povești și experiențe de la familie și prieteni, experți pe care îi întâlnesc în zilele deschise sau târguri de locuri de

muncă, profesori, mass-media și rețelele sociale. Uneori mesajele pe care le primesc din aceste multe surse contravin a ceea ce li se preda la școală. Din aceste motive, este esențial să sprijinim elevii în explorarea acestor oportunități și să-i ajutăm să găsească informații relevante despre care se știe că joacă un rol în modelarea aspirațiilor și în procesul de luare a deciziilor mai târziu.

Această macrozonă a CMS este etichetată drept „explorarea de noi orizonturi” și este despre explorarea oportunităților de carieră și înțelegerea complexității scenariului socio-economic, inclusiv reflectarea asupra impactului etic și durabil al alegerilor de carieră.

Abilitățile stabilite ca rezultate ale învățării sunt:

- **Înțelegerea carierelor și a pieței muncii.** A oferi elevilor șansa de a explora cunoștințele despre diferite oportunități de carieră pe piața muncii înseamnă să le lași să exploreze diferite domenii ale profilurilor profesionale și să depășească stereotipurile. Promovarea acestei aptitudini înseamnă, de asemenea, să îi facem pe studenți capabili să reflecteze asupra carierelor viitoare și să înțeleagă cum se schimbă piața muncii și carierele în timp. Înțelegerea carierelor înseamnă, de asemenea, a permite studenților să fie receptivi la modul în care pot descrie carierele, de asemenea, în moduri neobișnuite.
- **Înțelegerea complexității.** Aceasta înseamnă să fii conștient de factorii multivariați care pot influența cariera indivizilor. A fi conștient că lumea muncii se schimbă, că viitorul nu este deja scris sunt elemente fundamentale ale acestui obiectiv de învățare. Ele se traduc în activități menite să sprijine studenții să exploreze modul în care carierele se schimbă și cum pot modela direcția viitoare a lumii cu cariera lor.
- **Cândire etică și durabilă.** Acest ultim domeniu se referă la importanța de a lăsa elevii să înțeleagă că alegerile personale au un impact în comunitate și în mediu. Acest domeniu are de-a face cu ideea că orice profesionist este un factor de schimbare care, prin munca sa, contribuie la modelarea lumii. În acest sens, este deosebit de important să facem lumină asupra modului în care carierele pot contribui la obiectivele de dezvoltare durabilă.

Domeniul nr. 2. Monitorizarea și reflectarea asupra experiențelor

Cealaltă arie principală de abilități care a ghidat proiectul PRIME se referă la zona numită „Monitorizarea și reflectarea asupra propriei experiențe”. Deoarece viitorul muncii este în continuă schimbare, este necesar ca elevii să fie capabili să se activeze pentru a monitoriza și reflecta asupra experiențelor trecute pentru a-și proiecta viitorul. Învățarea de a atribui sens experiențelor trecute, atât pozitive, cât și negative, este importantă pentru planificarea, proiectarea și reproiectarea vieții, studiului și a obiectivelor de muncă. Această zonă se concentrează pe angajamentul activ al individului în monitorizarea și reflectarea asupra traseului carierei, asupra rezultatelor învățării și realizărilor. În timp ce pentru elevii mai mari acest lucru cuprinde o varietate de subdomenii, pentru copiii din școala primară acest lucru le deschide posibilitatea de a-i ajuta să reflecteze asupra realizărilor lor de învățare și să-i ajute să lege aceste realizări cu perspectivele viitoare. În special, acest domeniu se referă la capacitatea de a analiza abilitățile necesare pentru a juca un anumit rol sau pentru a îndeplini o anumită sarcină la școală. Această

conștientizare este apoi extinsă de un alt nivel de reflecție în care studenții sunt sprijiniți să lege aceleași abilități pe care le acționează cu carierele și posibilele viitoare. Activitățile create cu acest scop funcționează puternic pentru a-i ajuta să se simtă împuterniciți să acceseze posibile viitoare. Mai mult, aceste activități proiectează un spațiu protejat pentru a stimula autoeficacitatea și conștientizarea de sine în timp ce construiesc punți între școli și lumea exterioară.

Când se lucrează pentru a face învățarea vizibilă, este util să se facă referire la cadre de competențe explicite. În proiectul și produsele PRIME, ne referim adesea la competențele cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Prin Recomandarea din 22 mai 2018, Consiliul European a putut rezuma într-un singur document vasta literatură produsă în domeniul „competențelor cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții”, elaborând un cadru de referință care conturează în special 8 competențe cheie, toate egale ca importanță pentru dezvoltarea personală a cetățenilor. Dintre acestea se identifică și competențele transversale, care se traduc într-o serie de elemente de competență specifice.

Resursele și instrumentele dezvoltate de proiectul PRIME funcționează pentru a ajuta elevii să devină conștienți de aceste abilități și să-și conecteze abilitățile de lumea muncii, construind în același timp punți între școli și contextele exterioare. Secțiunea de mai jos oferă o descriere a celor patru domenii:

- **Competența personală, socială și de a învăța să înveți** constă în capacitatea de a reflecta asupra propriei persoane, de a gestiona timpul și informațiile în mod eficient, de a lucra cu ceilalți în mod constructiv, de a rămâne rezistent și de a-și gestiona propria învățare și cariera. Include capacitatea de a face față incertitudinii și complexității, de a învăța să învețe, de a-și promova bunăstarea fizică și emoțională, de a menține sănătatea fizică și mentală și de a putea duce o viață conștientă de sănătate și orientată spre viitor, de a să empatizeze și să gestioneze conflictele într-un context favorabil și incluziv.
- **Competența de cetățenie** se referă la capacitatea de a acționa ca cetățeni responsabili și de a participa pe deplin la viața civică și socială, pe baza înțelegerii structurilor și conceptelor sociale, economice, juridice și politice, precum și a dezvoltării globale și a durabilității.
- **Competența antreprenorială** se referă la capacitatea de a acționa pe baza ideilor și oportunităților și de a le transforma în valori pentru ceilalți. Se bazează pe creativitate, gândire critică și rezolvarea problemelor, inițiativă și perseverență și capacitatea de a lucra în colaborare pentru a planifica și gestiona proiecte care au valoare culturală, socială sau financiară.
- **Competența în conștientizarea și exprimarea culturală** implică înțelegerea și respectarea modului în care ideile și semnificațiile sunt exprimate și comunicate în mod creativ în diferite culturi și printr-o serie de arte și alte forme culturale. Ea implică angajamentul de a înțelege, dezvolta și exprima ideile și simțul propriei funcții sau rol în societate într-o gamă largă de moduri și contexte.

Capitolul 3: Stereotipuri despre cariere

Stereotipul ocupațional este „o atitudine preconcepută despre o anumită ocupație, despre oamenii care sunt angajați în acea ocupație sau despre adecvarea cuiva pentru acea ocupație” (Lipton, O'Connor, Terry & Bellamy, 1991). Aceste stereotipuri se pot referi la ocupația în sine (de exemplu, prejudecăți legate de unele aspecte ale unei fișe a postului care face ca acel loc de muncă să fie mai adecvat pentru anumite categorii de persoane) sau la unele grupuri de persoane (care se presupune că au unele caracteristici care le fac mai adecvate pentru unele ocupații).

De multe ori, anumite persoane, în special tinerii care au o experiență directă limitată și irelevantă în lumea muncii, pot fi influențate de stereotipuri ocupaționale, în principal prin gândire stereotipată, caracterizată adesea prin simplificare excesivă, prejudecăți, proiecția propriilor gânduri asupra celorlalți; figurile de autoritate ar putea avea un rol important în transmiterea stereotipurilor și generalizarea acestora.

Acest lucru este cu atât mai important pentru elevi, deoarece așteptările și planurile lor de carieră se bazează doar pe informațiile generale pe care le pot obține din mass-media sau figuri de autoritate (părinți, educatori etc.), iar riscul ca aceștia să își asume stereotipuri profesionale este, prin urmare, foarte mare.

Stereotipurile de gen „reflectă modele tradiționale feminine și masculine, care s-au întărit de-a lungul anilor și sunt foarte rezistente la schimbare” (Witec, 2006) și sunt probabil cele mai comune stereotipuri ocupaționale, ceea ce le face și cele mai greu de abordat; toată lumea știe că unele profesii sunt asociate mai des cu bărbații sau femeile și, de asemenea, că bărbații sunt mai des asociați cu unele profesii și femeile cu alte profesii și, din păcate, această părtinire afectează modul nostru de a percepe lumea muncii.

Stereotipurile de vârstă se referă în mare parte la caracteristicile profesionale care sunt atribuite unor grupuri întregi de oameni pe baza vârstei lor, fiind definite ca „judecăți despre angajații individuali bazate pe vârsta lor, mai degrabă decât pe cunoștințele, aptitudinile sau abilitățile lor reale” (Hedge, Borman, 2012).). Cele mai multe stereotipuri actuale despre lucrătorii în vârstă sunt legate de perceperea acestora ca fiind „mai puțin motivați, în general mai puțin dispuși să participe la formare și dezvoltarea carierei, mai rezistenți și mai puțin dispuși la schimbare, mai puțin încrezători, mai puțin sănătoși și mai vulnerabili la dezechilibrul familiei-muncă” (Vickerstaff, Van der Horst, 2021).

Stereotipurile financiare se referă la unele profesii fiind percepute ca „bine plătite” iar altele ca „subplătite”; aceste stereotipuri sunt de obicei suprageneralizări ale unor exemple foarte cunoscute, iar mass-media joacă un rol cheie în promovarea acestei erori în percepție (de exemplu, datorită mediatizării unor persoane foarte bogate din zona IT, este de înțeles că mulți oameni generalizează și consideră ca toți specialiștii IT sunt foarte bine plătiți).

Stereotipurile de statut sunt legate de statutul perceput pe care îl oferă o profesie, aspect foarte important având în vedere că nevoia de statut este o sursă principală de motivație și una dintre cele mai înalte etape din ierarhia nevoilor lui Maslow. Prin urmare, percepția socială a unor profesii ca fiind capabile să confere un statut înalt determină o presiune socială ridicată pentru tineri de a alege acele profesii, mai ales în cazul elevilor cu note și performanțe mari.

Stereotipurile privind emigrarea sunt mai prezente în țările mai sărace, acestea fiind țările care de obicei sunt sursa migrației; pentru mulți copii din acele țări, cariera este adesea asociată cu migrația, percepută ca singura soluție care permite o mai bună valorificare a abilităților și cunoștințelor cuiva. Migrația poate fi văzută ca o „cale de carieră”, mulți copii nu reflectă cu adevărat la ce profesii s-ar potrivi cunoștințelor și intereselor lor, ci plănuiesc să migreze și să ocupe orice loc de muncă pe care îl vor găsi în țara gazdă.

Stereotipurile etnice sunt convingeri uneori foarte puternice legate de potrivirea perfectă între o etnie și unele profesii, de obicei asociate cu stereotipurile despre etnia în sine. Acest stereotip îi face pe oameni să creadă că o persoană dintr-o anumită etnie este mai mult sau mai puțin calificată pentru o profesie sau pentru un loc de muncă. Cel mai cunoscut stereotip etnic este „instalatorul polonez”, un stereotip al forței de muncă ieftine din Europa de Est, care include o oarecare referire indirectă la faptul că imigranții pot face doar locuri de muncă slab calificate.

Pe lângă stereotipurile mai generale menționate mai sus despre cariere și profesii, există uneori **stereotipuri mai specifice** care vizează anumite locuri de muncă și anumite persoane. De obicei, aceste stereotipuri se explică prin lipsa de informare și se bazează pe o suprageneralizare a unei situații foarte particulare. De exemplu, există multe stereotipuri despre vedetele de film și totuși majoritatea oamenilor care cred în aceste stereotipuri nu au întâlnit niciodată un star de cinema.

Dar poate cel mai incitant aspect specific sunt **stereotipurile legate de noile profesii** apărute ca urmare a schimbărilor importante din lumea muncii din ultimii ani; de exemplu, există deja stereotipuri despre „creatori de conținut”, „bloggeri” etc., chiar dacă acestea au fost doar hobby-uri până de curând și încă nu există un consens cu privire la ceea ce este un „creator de conținut” ca profesie. În acest caz, lipsa de informații satisface nevoia oamenilor de certitudine, astfel încât stereotipul poate precede informațiile reale.

Prima și principala sarcină a profesorilor care organizează activități de învățare pentru carieră, în special atunci când vizează un anumit stereotip de carieră, este de a oferi copiilor informații, în special informații de încredere din surse de încredere și, poate și mai important decât asta, de a-i învăța pe copii cum să identifice surse de încredere pentru a se informa. Activitățile de educație în carieră se pot concentra pe exemple puternice de situații și persoane care contrazic stereotipul, pe interviuri cu profesioniști, pe jocuri care permit copiilor să găsească ei înșiși informații, orice activități care facilitează învățarea informațiilor relevante despre tema stereotipului, uneori chiar fără a menționa aceste stereotipuri copiilor.

Capitolul 4: Îmbunătățirea învățării în carieră la școală: ce funcționează?

Acest capitol prezintă importanța unei strategii cuprinzătoare și la nivelul școlii pentru învățarea în carieră și se concentrează asupra importanței a patru elemente cheie ale succesului. Capitolul subliniază și oferă exemple de explorare, conexiune, experiență și reflecție ca elemente cheie pentru învățarea carierei la școală. Se aprofundează în cercetarea bazată pe dovezi privind activitățile eficiente de învățare în carieră la nivelul școlii primare.

Explorarea implică lărgirea cunoștințelor elevilor despre cariere încă de la o vârstă fragedă, permițându-le să vizualizeze și să planifice viitorul lor educațional și profesional. **Conectarea** se concentrează pe colaborarea dintre școli și lumea muncii, implicând întreprinderi locale, asociații profesionale și entități sociale. **Experiența** oferă o expunere directă la lumea muncii prin activități precum vizite la companii și promovarea dezvoltării competențelor. **Reflecția** este, de asemenea, o piesă crucială care creează un spațiu pentru ca elevii să contemple și să integreze ceea ce au învățat și au câștigat prin explorare și experiență.

Impactul activităților de învățare în carieră asupra elevilor este discutat în patru categorii principale: rezultate educaționale, atitudini și motivație, abilitare educațională și profesională și dezvoltarea abilităților. Cercetările indică efecte pozitive asupra performanței academice, atitudinilor față de învățare, încrederii în sine și motivației. Învățarea pentru carieră dă, de asemenea, putere elevilor să exploreze și să discute aspirațiile lor de carieră, îmbunătățind abilitățile de luare a deciziilor. Se evidențiază dezvoltarea abilităților necesare succesului, cum ar fi rezolvarea de probleme și comunicarea.

În concluzie, acest al patrulea capitol subliniază impactul pozitiv al activităților de învățare pentru carieră bine concepute la nivelul școlii primare, pledând pentru încorporarea activităților de explorare, conectare, experiență și reflecție pentru a stimula aspirațiile viitoare ale elevilor și a-i pregăti pentru educația și pregătirea lor. călătorii profesionale.

Capitolul 5: Importanța comunității

5.1 Învățarea ca proces comunitar

Capitolul 5 al cărții discută despre semnificația comunității în contextul învățării și educației pentru carieră. Acesta explorează ideea că învățarea, inclusiv învățarea în carieră, este un proces continuu care are loc prin participarea în comunități. Capitolul se bazează

pe teoria învățării contextuale, subliniind relația dintre indivizi și practicile sociale în care se angajează. Evidențiază natura socială a învățării în carieră, care are loc în cadrul comunităților și societăților.

Un punct cheie evidențiat în acest capitol este că construirea unui parcurs profesional și de formare a unui individ implică contribuții din partea diverselor părți interesate, cum ar fi consilieri în carieră, profesori, furnizori de servicii de angajare, antreprenori și nu numai. Pentru a asigura eficacitatea orientării în carieră, acești actori trebuie să-și coordoneze eforturile, oferind studenților o abordare holistică și integrată a dezvoltării carierei.

Capitolul subliniază ideea că lucrul în cadrul comunității poate îmbunătăți calitatea învățării în carieră pentru elevi. Într-o societate care deseori acordă prioritate individualismului, capitolul susține că problemele sociale precum inegalitatea, sărăcia și marginalizarea devin mai proeminente. Pentru a aborda aceste probleme complexe, este crucial să se concentreze raționamentul uman în jurul indivizilor și să lucreze împreună pentru a crea un sistem comunitar care echilibrează competiția cu solidaritatea. Această trecere către o gândire centrată pe comunitate poate duce la o satisfacție îmbunătățită și la sisteme sociale mai dinamice și interconectate.

Capitolul subliniază, de asemenea, importanța învățării de către copii a respectului reciproc și valorii solidarității. Promovarea comportamentului prosocial și colaborativ este văzută ca fiind esențială pentru dezvoltarea cetățenilor responsabili și echilibrați.

În plus, capitolul subliniază faptul că copiii care cresc în secolul XXI vor intra într-o lume caracterizată de schimbare, incertitudine și șansă. Experiențele timpurii și influențele din familie, cultură și mass-media joacă un rol fundamental în modelarea atitudinilor copiilor față de muncă și identitățile lor ocupaționale. Prin urmare, educația legată de carieră este esențială pentru a oferi copiilor din școala primară experiențe diverse și expunere la lumea muncii, ajutându-i să-și construiască identitățile și să înțeleagă conceptul de muncă.

Capitolul sugerează că învățarea de succes legată de carieră ar trebui să implice experiențe din viața reală de la angajatori, angajați și întreprinderi din afara cadrului școlar. Această expunere practică poate face o diferență semnificativă în a ajuta elevii să înțeleagă realitățile de la locul de muncă.

Crearea de rețele și cooperarea structurată între școli și părțile interesate cheie sunt considerate elemente strategice pentru o orientare de calitate în carieră. Este introdus conceptul de „comunitate de orientare educațională”, subliniind responsabilitățile partajate între diferiți actori pentru a promova dezvoltarea socială și economică, a spori capacitatea de angajare a tinerilor și a asigura incluziunea socială. Diverse rapoarte și studii internaționale au subliniat importanța parteneriatelor puternice între educație și lumea muncii pentru a asigura o educație și orientare profesională de înaltă calitate.

Cu toate acestea, capitolul recunoaște că parteneriatele pot fi fragile și se pot baza adesea pe bunăvoință individuală, relații personale și rețele. Ele necesită, de asemenea, o investiție semnificativă de timp și resurse pentru a le stabili și menține. Sprijinul și

recunoașterea publicului sunt cruciale pentru sustenabilitatea acestor rețele. Dintr-o perspectivă operațională, crearea de rețele în orientarea în carieră înseamnă colaborare pe proiecte comune, care necesită abilități, timp și resurse specifice.

5.2 Care sunt partenerii esențiali în „Comunitatea educațională”?

Comunitățile primare în procesul formativ al unei persoane sunt familia și școala. Partenerii în educația în carieră includ antreprenori și reprezentanți ai lucrătorilor, cum ar fi membrii camerelor de comerț sau ai asociațiilor de afaceri, care joacă un rol crucial. Acești parteneri îi pot ajuta pe studenți să învețe despre profesii prin diverse activități, cum ar fi vizite la companii, job shadowing, prezentări și târguri de carieră. Ele oferă informații valoroase despre lumea contemporană a muncii, organizează experiențe de muncă, stagii și oferă sprijin în dezvoltarea curriculumului și tranziția de la școală la locul de muncă. Contribuția lor îmbogățește predarea disciplinară și promovează angajamentul academic al studenților, oferindu-le experiență directă a modului în care disciplinele sunt utilizate în contexte de lucru. Colaborarea dintre aceste părți interesate este vitală pentru a crea o comunitate deschisă și responsabilă, concentrată pe dezvoltarea holistică a studenților și pe împlinirea potențialului lor.

5.3 Rolul implicării întreprinderilor în învățământul primar

Companiile au un rol important în educarea și formarea copiilor de școală primară, cu condiția să respecte limitele și să prioritizeze valorile educaționale. Afacerile pot simplifica concepte complexe pentru tineri, ajutându-i să înțeleagă importanța muncii în atingerea obiectivelor vieții și realizarea viselor. Ei demonstrează gândirea antreprenorială, arătând cum o idee poate fi transformată într-un produs sau serviciu tangibil, subliniind semnificația regulilor și a echilibrului. Companiile sunt responsabile pentru reunirea diferitelor elemente organizatorice într-un proces armonios, asemănător unei orchestre. Educația pentru întreprinderi la nivel primar se concentrează pe dezvoltarea aspirațiilor, o perspectivă pozitivă și o atitudine „poate face”, promovând adaptabilitatea, flexibilitatea și alte calități esențiale. Educația pentru întreprinderi își propune să ofere copiilor abilități și instrumente pentru succesul post-școlar. Această educație poate fi formală sau informală, cu o definiție largă care se concentrează pe o perspectivă pozitivă. Poate dezvolta cunoștințele și înțelegerea conceptelor cheie, diferite abilități, atitudini și calități, ajutând elevii să dezvolte un set larg de abilități. Colaborarea cu întreprinderile poate fi abordată în trei moduri: predarea despre întreprindere, predarea pentru întreprindere și predarea prin întreprindere, permițând elevilor să dobândească experiență în lumea largă și a dinamicii sale de lucru.

Acest capitol subliniază importanța colaborării comunității, inclusiv a întreprinderilor și a instituțiilor de învățământ, în modelarea viitorului studenților și pregătirea lor pentru lumea muncii.

5.4 Sfaturi practice pentru implicarea reprezentanților muncii în activități de educație în carieră

Școlile sunt sfătuite să evite contactul direct cu profesioniști din lumea muncii. În schimb, ar trebui să caute contacte mediate prin intermediul rețelei lor. Începeți cu solicitări moderate pentru a construi o relație stabilă înainte de a cere angajamente substanțiale. Activitățile inițiale pot include invitarea profesioniștilor să-și împărtășească experiențele de muncă sau să discute despre aplicarea anumitor discipline în forța de muncă. Activitățile mai solicitante, cum ar fi vizitele la companii sau stagiile de practică, necesită o pregătire atentă și se pot concentra pe motive economice. Întâlnirile înainte de vizită asigură adecvarea locației și ajută la stabilirea așteptărilor. Motivați continuu profesioniștii subliniind importanța implicării lor în pregătirea studenților pentru viitorul lor și exprimați recunoștința pentru colaborarea lor.

5.5 Caracteristicile implicării efective a angajatorului

Implicarea efectivă a angajatorului în educația în carieră este autentică, frecventă și adesea obligatorie. Ar trebui apreciată și evaluată în funcție de măsura în care elevii consideră utilă această implicare.

Implicarea ar trebui să presupună diverse tipuri de activități pentru a răspunde nevoilor diferite de învățare. Contextualizarea într-un program cuprinzător de furnizare a carierei este crucială pentru eficacitate. Personalizarea este esențială, deoarece studenții au nevoi și resurse diferite. Inițiativele ar trebui să înceapă de la o vârstă fragedă, în special în școala primară, pentru a modela atitudinile și așteptările.

5.6 Sfaturi pentru lucrul cu copiii din clasele primare

- Câștigați atenția elevilor prezentându-vă și stabilind reguli clare pentru ascultare.
- Adaptați comunicarea la curiozitatea copiilor mai mici și la durata limitată a atenției.
- Fiți flexibili și pregătiți pentru variații ale nivelurilor de implicare ale elevilor.
- Dați dovadă de entuziasm și oglindiți energia copiilor, menținând în același timp maturitatea adecvată.
- Oferiți opțiuni pentru a-i face pe elevi să se simtă mai adulți și mai în control, în special cu nevoi educaționale speciale.

Aceste secțiuni oferă sfaturi practice pentru implicarea reprezentanților muncii, evidențiază caracteristicile implicării efective a angajatorului și oferă sfaturi pentru o comunicare eficientă cu copiii de școală primară.

5.7 Implicarea părinților

Această secțiune discută despre importanța implicării părinților în activitățile de învățare legate de carieră. Menționează exemple din țări precum Canada, Danemarca, Irlanda de Nord și Australia. Se demonstrează că implicarea părinților sporește realizările elevilor în școală, în primul rând prin furnizarea de resurse legate de abilități, cum ar fi abilitățile cognitive și metacognitive. Această implicare îi ajută pe părinți să obțină o perspectivă asupra educației și capacității copiilor lor, ceea ce duce la rezultate îmbunătățite. În plus, părinții transmit capital și valori culturale, influențând aspirațiile copiilor lor.

5.8 Sprijinirea familiilor în procesul de orientare

Această secțiune evidențiază rolul familiilor în influențarea alegerilor de carieră ale copiilor. Menționează statutul socioeconomic, genul și etnia ca variabile care influențează alegerile adolescenților. Un proiect în limba engleză numit „Talking Futures” oferă instrumente și ghiduri pentru a sprijini părinții în orientarea copiilor lor.

5.9 Rezumat

Secțiunea finală subliniază importanța angajării comunității, inclusiv a angajatorilor, în sarcinile educaționale. Implicarea comunității promovează bunăstarea socială, reduce inegalitățile și încurajează cetățenii responsabili. Angajatorii pot contribui oferind elevilor informații despre profesii, experiențe de muncă și îndrumări privind tranziția de la școală la locul de muncă. Copiii îi pot învăța pe angajatori despre interogarea, motivația și redescoperirea viselor. Secțiunea oferă sfaturi pentru ca întreprinderile să se implice în școli, inclusiv construirea relațiilor treptat și oferirea de activități precum prezentări de lucru, stagii de practică și vizite la companiile lor.

În general, conținutul subliniază importanța implicării diferitelor părți interesate, inclusiv părinții și angajatorii, în educația și dezvoltarea carierei elevilor.

Co-funded by
the European Union

DISCLAIMER

Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației.

Proiect 2021-1-IT02-KA220-SCH-000030518

www.primeproject.eu